

Sygn. akt II Cz 8/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 9 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Henryk Haak – spr.

Sędziowie: SSO Paweł Szwedowski

SSO Marian Raszewski

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy C.

przeciwko E. O. i Z. O.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 17 listopada 2014 r., sygn. akt I C 2572/13

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie

Sygn. akt II Cz 8/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił wniosek pozwanych E. O. i Z. O. o zwolnienie od kosztów sądowych.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wnieśli pozwani zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany poprzez zwolnienie pozwanych od kosztów sądowych w zakresie konieczności uiszczenia zaliczki na opinię biegłego.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę do jego wydania, a polegający na ustaleniu, że sytuacja majątkowa i finansowa pozwanych pozwala na ponoszenie kosztów sądowych w zakresie zaliczki na opinię biegłego, podczas gdy prawidłowa ocena tej sytuacji wskazuje, że pozwani nie są w stanie ponieść tych kosztów sądowych; naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez odmowę zwolnienia od kosztów sądowych pomimo zaistnienia przesłanek do zwolnienia od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010, Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie fizycznej, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego siebie i rodziny.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że w okolicznościach niniejszej sprawy strona pozwana nie wykazała, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych w zakresie zaliczki na wynagrodzenie biegłego sądowego.

Ze złożonego przez pozwanych oświadczenia majątkowego wynika, że pozwani są małżonkami i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Dzieci pozwanych są pełnoletnie, pobierają naukę na studiach wyższych. Pozwani są właścicielami czterech nieruchomości. Rodzina pozwanych utrzymuje się z działalności gospodarczej prowadzonej przez Z. O., z której dochód w 2013 r. wyniósł 105.000,00 zł. Comiesięczne koszty utrzymania wynoszą ok. 5.000,00 zł. Nadto – według oświadczenia pozwanych – nie posiadają oni żadnych oszczędności, z uwagi na aktualny brak dochodów oraz konieczność pokrycia wymagalnych zobowiązań kredytowych w kwocie ok. 170.000,00 zł.

Zdaniem Sądu Okręgowego, taki stan rzeczy uzasadniał uznanie przez Sąd Rejonowy, że pozwani posiadają środki pieniężne na uiszczenie kosztów sądowych bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i swojej rodziny. Wbrew stanowisku skarżących, pozwani nie wykazali podnoszonych przez siebie okoliczności, że w chwili obecnej nie uzyskują dochodów, jak również tego, że ich oszczędności zostały w całości przeznaczone na pokrycie wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Podkreślić również należy, że pozwani podjęli informację o niniejszym procesie już w styczniu 2014 r., przy czym już w odpowiedzi na pozew z lutego 2014 r. ustanowiony przez nich fachowy pełnomocnik wnioskuje o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłego. Tym samym pozwani, jako podmiot inicjujący czynność procesową związaną z koniecznością poniesienia wydatków, winni zabezpieczyć środki pieniężne na ich pokrycie. Podkreślenia bowiem wymaga, że postępowanie cywilne jest co do zasady postępowaniem odpłatnym, niezależnie od rodzaju dochodzonych roszczeń, a instytucja zwolnienia od kosztów sądowych została ukształtowana na zasadzie wyjątku od tej zasady, od którego odstępienie może nastąpić tylko w sytuacji wykazania rzeczywistej niemożności ich poniesienia, czego skarżący nie uczynili. Nadto należy zauważyć, że żadne przesłanki nie przemawiają za tym, by należności na rzecz podmiotów prywatnych wyprzedzały należności publicznoprawne, w tym z tytułu konieczności ponoszenia kosztów sądowych.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów skarżących, w tym naruszenia art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (a nie – jak wskazał skarżący – art. 102 k.p.c.) i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak sentencji postanowienia.